

Wijziging van de tijdelijke Wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (Wet versterking Groningen)

ALGEMEEN

1. Inleiding

In dit wetsvoorstel zijn maatregelen opgenomen inzake de versterking van gebouwen in verband met de gaswinning in Groningen. Deze maatregelen hebben als doel de versterkingsoperatie aanzienlijk te versnellen, de eigenaren van gebouwen te ontzorgen en de rol van de gemeente te versterken. Daarnaast is een duidelijk onderscheid aangebracht in de verantwoordelijkheden van de Minister van Economische Zaken en klimaat die zorgdraagt voor de normering inzake de veiligheid en de uitvoering van de versterkingsoperatie door de Minister van binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Onderdeel B

Artikel 13b begripsbepaling "gebouw"

Voor de begripsbepaling van "gebouw" is aangesloten bij de bepaling zoals die is opgenomen in artikel 1 van de Woningwet, namelijk een bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Het begrip "gebouw" is daarmee beperkter dan het begrip "bouwwerk". Het begrip "gebouw" in deze wet wordt verder beperkt tot gebouwen, niet zijnde industriële complexen of grote bedrijfsmatige complexen. Onder het begrip "gebouw" worden dus in eerste instantie verstaan gebouwen bestemd of geschikt voor bewoning en andere utiliteitsgebouwen. Hieronder vallen ook agrarische bedrijven, zowel de woningen als de stallen en nadere gebouwen. Ook vallen hieronder gebouwen met een zogenoemde bijeenkomstfunctie (o.m. dorpshuizen, culturele centra, musea, kerkgebouwen, kinderopvang, horeca, openbare gebouwen), gebouwen met een gezondheidsfunctie, kantoorfunctie, logiesfunctie, onderwijsfunctie of sportfunctie.

PM infrastructuur en industrie

Artikel 13c Adviescollege Veiligheid Groningen

Het Adviescollege Versterking Groningen (hierna: het Adviescollege) wordt ingesteld om de minister van Economische Zaken en Klimaat onafhankelijk te adviseren aangaande de regels die worden gesteld met betrekking tot de vaststelling van risicoprofielen, de methode voor de beoordeling van de constructieve veiligheid van een gebouw en de methode waarmee wordt bepaald welke maatregelen nodig zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Gezien het grote belang van een voortvarende uitvoering, zal het Adviescollege de snelheid waarmee maatregelen kunnen worden gerealiseerd betrekken, zodat de minister van Economische Zaken en Klimaat daarmee rekening kan houden bij het stellen van de betreffende regels. De commissie kan adviseren een methode toe te passen (zoals de NPR) of, voor zover beschikbaar, standaardmaatregelen adviseren voor bepaalde soorten gelijksoortige gebouwen (typologie).

Het betreft complexe regels waarvoor zowel juridische, bestuurlijke en bouwkundige deskundigheid, alsmede inzicht in de gevolgen voor de uitvoering is vereist. De minister van Economische Zaken en Klimaat volgt in beginsel het advies van de het Adviescollege op en houdt daarbij de uitvoerbaarheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van de vast te stellen regels in oenschouw. Het Adviescollege wordt ook gevraagd om aandacht te besteden aan de uitvoerbaarheid en doeltreffendheid van de regels in de praktijk. Het adviescollege kan in het

kader van uitvoerbaarheid onder meer informatie inwinnen bij kennisinstellingen, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de gemeenten die betrokken zijn bij de uitvoering van de versterkingsopgave.

Daarom is het wenselijk en noodzakelijk om een beroep te doen op onafhankelijke, externe deskundigheid vanuit verschillende expertises. Onder de minister van Economische Zaken en Klimaat ressorteert geen ander adviescollege waar deze taak kan worden belegd.

Aangezien de advisering betrekking heeft op de voorbereiding van algemeen verbindende voorschriften, is het Adviescollege een adviescollege in de zin van de Kaderwet adviescolleges. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is, overeenkomstig genoemde Kaderwet, medeondertekenaar van onderhavige wet. Deze toelichting wordt mede namens hem gegeven.

De Kaderwet adviescolleges brengt onder meer met zich dat de benoeming van de leden bij koninklijk besluit en voor ten hoogste vier jaar plaatsvindt. Herbenoeming is twee maal mogelijk voor een duur van telkens vier jaar. De Kaderwet adviescolleges vereist ook dat de leden worden benoemd op grond van de deskundigheid die nodig is voor de advisering op het beleidsterrein waarvoor het adviescollege is ingesteld.

Artikelen 13d en 13e Risicoprofiel

Jaarlijks stelt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor alle gebouwen waarvoor nog geen normbesluit is genomen, een risicoprofiel vast. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties doet dit op basis van de regels die de Minister van Economische Zaken en Klimaat op basis van artikel 13d vaststelt. Deze regels zien op de methodiek voor het vaststellen van het risicoprofiel, zijnde een operationele strategie waarmee de seismische dreiging en het risico als gevolg van de gaswinning in Groningen worden berekend.

Alle gebouwen worden ondergebracht in één van de vier volgende categorieën: gebouw met een verhoogd risico, gebouw met een langjarig licht verhoogd risico, gebouw met een licht verhoogd risico of gebouw met een normaal risico.

Een risicoprofiel kan worden aangepast. Hiertoe kunnen de aard, locatie of staat van een gebouw aanleiding geven. Om zekerheid aan de bewoners te bieden, is wel vastgelegd dat deze bijstelling niet kan leiden tot een lager risicoprofiel.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt de risicoprofielen van alle gebouwen die gelegen zijn in een bepaalde gemeente zo spoedig mogelijk aan het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente, zodat de gemeenteraad binnen drie maanden een programma voor de opname en beoordeling en de uitvoering van maatregelen kan vaststellen. Dit komt de snelheid van de versterkingsoperatie ten goede. Daarnaast worden de risicoprofielen ook toegezonden aan de inspecteur-generaal der mijnen voor het advies dat hij moet uitbrengen over de gemeentelijke programma's van aanpak.

Artikel 13f Vaststelling capaciteit

Aangezien er slechts een beperkt aanbod is van gekwalificeerd personeel en bedrijven die de opname en beoordeling van de gebouwen kunnen uitvoeren, is het niet mogelijk om alle gebouwen die in aanmerking komen voor versterking in één jaar op te nemen en te beoordelen. Ook het aanbod van bedrijven die de versterkingsmaatregelen kunnen uitvoeren is niet onbeperkt. Om de beschikbare capaciteit op een zo rechtvaardig mogelijke wijze te verdelen wordt voorgesteld dat de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een meerjarige inschatting van de beschikbare capaciteit per gemeente vaststelt. Deze taak zal in mandaat worden uitgevoerd door de uitvoeringsorganisatie omdat deze organisatie het beste zicht heeft op het aanbod en op de verwachtingen van de betrokken gemeenten. De vaststelling van de beschikbare capaciteit en de verdeling ervan over de verschillende gemeenten zal door de uitvoeringsorganisatie worden

voorbereid in overleg met de colleges van burgemeester en wethouders van de verschillende gemeenten.

De door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde capaciteit per gemeente wordt toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten zodat zij op basis hiervan en de risicoprofielen van gebouwen in hun gemeenten een programma van aanpak kunnen voorbereiden. Het programma van aanpak zal worden vastgesteld door de gemeenteraad. De capaciteitsplanning wordt verder toegezonden aan de inspecteur-generaal der mijnen aangezien hij een advies moet uitbrengen over gemeentelijke programma's van aanpak, waarin hij onder meer expliciet zal beoordelen of deze programma's passen binnen de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde capaciteit.

Artikel 13g Gemeentelijk programma van aanpak

In het voorgestelde artikel 13g wordt het gemeentelijk programma van aanpak geregeld. Het programma van aanpak is bepalend voor de volgorde van de opname en beoordeling die de basis vormen voor het nemen van normbesluiten en de uitvoering van de versterking van gebouwen in de betreffende gemeente. Op deze wijze krijgen de gemeenten het opdrachtgeverschap van de versterkingsaanpak in hun gemeente, die door de Uitvoeringsorganisatie, namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, op basis van dit programma zal worden uitgevoerd. Het programma vormt daarmee het centrale instrument waarmee de gemeente sturing kan geven aan de versterkingsoperatie en de snelheid waarmee deze in de desbetreffende gemeente wordt uitgevoerd. Het programma is dus een sturings- en coördinatie-instrument dat geen zelfstandige rechtsgevolgen heeft. Om eventuele onduidelijkheid hierover te voorkomen wordt voorgesteld om artikel 13g, tweede lid, op te nemen in artikel 1 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht dat regelt dat geen bezwaar en beroep openstaat tegen het programma van aanpak (zie toelichting bij onderdeel F).

Gezien het grote belang en de impact van de versterkingsoperatie is het noodzakelijk dat hier een groot commitment voor is op bestuurlijk en politiek vlak en ook draagvlak bij de bevolking. Daarom wordt voorgesteld om het programma te laten vaststellen door de gemeenteraad. De gemeenteraad is immers het democratisch gelegitimeerde orgaan binnen de gemeente. Dit laat onverlet dat de voorbereiding van het programma voornamelijk wordt toevertrouwd aan het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten. De gemeenteraad kan op basis van artikel 156 van de Gemeentewet zijn bevoegdheden in het kader van het programma van aanpak uiteraard delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Bij het vaststellen van het programma van aanpak zijn de risicoprofielen en de beschikbare capaciteit die door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn vastgesteld de uitgangspunten waarbinnen de gemeenteraad het programma vaststelt. Afwijking van de vastgestelde beschikbare capaciteit is niet mogelijk.

Aangezien het van groot belang is dat iedere vertraging wordt voorkomen, wordt voorgesteld dat de gemeenteraad uiterlijk binnen drie maanden nadat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de risicoprofielen van de gebouwen in de gemeente heeft toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders, een programma van aanpak moet hebben vastgesteld. Indien er binnen drie maanden door de gemeenteraad geen programma is vastgesteld, kunnen gedeputeerde staten op basis van artikel 124 van de Gemeentewet het programma vaststellen namens de gemeenteraad.

In het programma voor de planning van het opnemen en beoordelen van gebouwen wordt de volgende volgorde aangehouden: eerst gebouwen met een verhoogd risicoprofiel, vervolgens gebouwen met een langjarig licht verhoogd risicoprofiel en vervolgens gebouwen met een licht verhoogd risicoprofiel. De gemeenteraad kan in het programma deze volgorde wijzigen en gebouwen met een normaal risicoprofiel toevoegen. Dit kan indien dit geen onredelijke vertraging oplevert voor de versterking van gebouwen met een verhoogd risicoprofiel en dit voor de snelheid van de uitvoering van het algehele plan of bevorderlijk is voor het draagvlak voor de versterking.

Alvorens de gemeenteraad het programma van aanpak vaststelt dient hij een advies in te winnen bij de inspecteur-generaal der mijnen. Hij beoordeelt het programma van aanpak vanuit het oogpunt van veiligheid op reikwijdte, tijdigheid van de uitvoering van de versterkingsoperatie, prioritering en de door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde capaciteit. Dit is een zwaarwegend advies waarvan de gemeenteraad slechts gemotiveerd kan afwijken.

Artikel 13h Regels beoordeling voldoen aan veiligheid

Op basis van dit artikel zal de minister van Economische Zaken en Klimaat regels stellen over de wijze waarop wordt vastgesteld of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm. Deze regels hebben betrekking op de methode die toegepast wordt bij het beoordelen of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm (zoals de NPR). Daarnaast kan ook, voor zover beschikbaar, een standaardaanpak worden vastgesteld. Zo kan bijvoorbeeld een categorie (gelijksoortige) gebouwen worden aangewezen waarvoor standaardmaatregelen kunnen worden genomen om te voldoen aan de veiligheidsnorm.

Artikel 13i Normbesluit

Het onderzoek naar de noodzakelijke maatregelen om het gebouw te versterken begint bij een opname en beoordeling van een gebouw door de Uitvoeringsorganisatie, namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In beginsel wordt de opname en beoordeling uitgevoerd in de volgorde die is bepaald in het door de gemeenteraad vastgestelde programma van aanpak. Er kunnen echter zwaarwichtige redenen zijn om in een individueel geval af te wijken van dit programma. Hierbij kan gedacht worden aan urgente situaties, waardoor het volgen van het programma onevenredige benadeling van de eigenaar of bewoner zou opleveren. Uitgangspunt blijft echter het programma van de gemeenteraad.

Indien het gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet, wordt dit in opgenomen in het normbesluit en is daarmee vastgesteld dat het gebouw niet verder in aanmerking komt voor versterking. Indien de eigenaar of derde –belanghebbenden het niet eens zijn met deze beslissing kunnen ze bezwaar en beroep instellen tegen het normbesluit.

Indien een gebouw niet voldoet aan de veiligheidsnorm bevat het normbesluit de soort maatregelen die noodzakelijk zijn om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen. Indien het een gebouw met monumentale of karakteristieke waarden betreft, kan het wenselijk zijn dit gebouw niet volledig aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, maar wel de veiligheid (aanmerkelijk) te verbeteren. Dit kan ervoor zorgen dat de monumentale of karakteristieke waarden beter behouden kunnen blijven. Ook dit is dan onderdeel van het normbesluit.

Het normbesluit wordt toegezonden aan de eigenaar van het gebouw. Verder wordt het normbesluit ook toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het gebouw is gelegen. Dit is van belang voor het nemen van het versterkingsbesluit. Indien het gebouw een rijksmonument is wordt het normbesluit ook toegezonden aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Artikel 13j Versterkingsbesluit op aanvraag

Het versterkingsbesluit wordt genomen door het college van burgemeester en wethouders op aanvraag door de eigenaar van het gebouw. Over deze aanvraag kunnen nadere regels worden gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een aanvraagformulier.

Doordat het initiatief voor het vaststellen van een versterkingsbesluit bij de eigenaar van het gebouw ligt, is duidelijk dat de eigenaar de regie heeft. Als uit het normbesluit volgt dat het gebouw niet versterkt hoeft te worden, zal de eigenaar geen versterkingsbesluit kunnen

aanvragen. De eigenaar van het gebouw kan de Uitvoeringsorganisatie machtigen om namens hem het versterkingsbesluit aan te vragen. Op deze wijze kan de eigenaar ervoor kiezen om geheel ontzorgd te worden terwijl hij toch de regie behoudt.

Het versterkingsbesluit bevat concrete maatregelen die vallen onder de soort maatregelen die zijn opgenomen in het normbesluit (lid 2). Bij de aanvraag voor een versterkingsbesluit kan de eigenaar echter aanvullende wensen hebben, die ook opgenomen kunnen worden in het versterkingsbesluit. Voorwaarde is wel dat de eigenaar zelf voor de financiering van deze extra wensen zorgt. Er kunnen zich ook situaties voordoen waarin ook de gemeente aanvullende maatregelen wil opnemen in het versterkingsbesluit. Het spreekt voor zich dat de gemeente in dat geval de kosten hiervoor draagt. Extra maatregelen kunnen uitsluitend in het versterkingsbesluit worden opgenomen indien dit geen onredelijke vertraging oplevert voor het uitvoeren van de maatregelen die zijn opgenomen in het normbesluit.

Artikel 13k Geen versterkingsbesluit

Indien de eigenaar van een gebouw waarvoor een normbesluit is vastgesteld binnen zes maanden na de bekendmaking van het normbesluit geen aanvraag voor een versterkingsbesluit indient, neemt het college burgemeester en wethouders ambtshalve een besluit tot niet versterken van het gebouw. Het ligt voor de hand dat het college van burgemeester en wethouders alvorens een besluit tot niet versterken vast te stellen de eigenaar uitnodigen om alsnog een versterkingsbesluit aan te vragen. Indien de eigenaar van die mogelijkheid geen gebruik maakt, neemt het college van burgemeester en wethouders een besluit tot niet versterken. Dat besluit is vatbaar voor bezwaar en beroep, waarmee de eigenaar nogmaals de gelegenheid krijgt om toch de wens voor een versterkingsbesluit uit te spreken.

Indien het besluit tot niet versterken onherroepelijk is geworden, stopt het versterkingsproces van het betreffende gebouw. Omdat het ook voor toekomstige eigenaren van dat gebouw en voor andere belanghebbenden kenbaar moet zijn dat een gebouw ondanks het genoemde uitgangspunt niet is versterkt wordt het besluit tot niet versterken in de openbare registers ingeschreven (tweede lid).

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat , de gemeente vanuit haar handhavende taak op basis van de Woningwet de eigenaar kan aanschrijven om het gebouw in overeenstemming te brengen met de voorschriften uit het Bouwbesluit 2012, indien uit het normbesluit blijkt dat het gebouw niet voldoet aan de betreffende voorschriften. Het ligt voor de hand dat de gemeente in dit schrijven de eigenaar nogmaals wijst op de mogelijkheid tot het aanvragen van een versterkingsbesluit.

Artikel 13l Ambtshalve versterkingsbesluit

Indien de belangen van de bewoner, gebruikers of derden direct geschaad kunnen worden door de keuze van de eigenaar om geen versterkingsbesluit aan te vragen, kan het college van burgemeester en wethouders ambtshalve een versterkingsbesluit nemen. Dit kan ook reeds voor de het verstrijken van de termijn van zes maanden, waarin de eigenaar een versterkingsbesluit kan aanvragen. In dat geval ligt het echter voor de hand dat het college van burgemeester en wethouders eerst contact opneemt met de eigenaar en hem aanspoort om zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een versterkingsbesluit in te dienen. Indien de eigenaar echter weigert en de veiligheid van bewoners en derden in het geding is kan het college ambtshalve een versterkingsbesluit nemen en dit laten uitvoeren.

Artikel 13m Versterkingsbesluit allesomvattend

Naar het model van het projectuitvoeringsbesluit uit de Crisis- en herstelwet omvat het versterkingsbesluit alle vergunningen, ontheffingen, vrijstelling of welk besluit ook dat vereist is voor de uitvoering van het versterkingsbesluit. Hierbij gaat het vooral om de omgevingsvergunning

die vereist is voor bouwkundige ingrepen in bestaande gebouwen, maar het kan ook gaan om de omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan. Het versterkingsbesluit omvat al die vergunningen en andere besluiten en wordt derhalve getoetst aan de daarvoor geldende kaders. Belangrijk verschil is dat het college van burgemeester en wethouders het versterkingsbesluit neemt, ook als bijvoorbeeld gedeputeerde staten bevoegd gezag zijn voor een vergunning of ontheffing die benodigd is voor de uitvoering van het versterkingsbesluit. Een uitzondering op het voorgaande geldt voor monumenten. Ingevolge het Verdrag van Granada heeft Nederland de verplichting om architectonische monumenten (monumentale gebouwen) te beschermen. Om die verantwoordelijkheid in te kunnen vullen heeft de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een adviesrecht op versterkingsbesluiten die betrekking hebben op monumenten.

Artikel 13n Gedoogplicht naburige percelen

Het is mogelijk dat het voor de versterking van een gebouw noodzakelijk is om gebruik te maken van een aanliggend perceel of gebouw. Te denken valt aan het plaatsen een steunbeer die deels over de erfgrens komt of het ingraven van een verankering in de tuin van de burens. Ook kan gedacht worden aan een tussenwoning waarin enkele ankers of balken aangebracht moeten worden om de naastgelegen woningen te versterken.

Uitgangspunt is dat met de eigenaar van het betrokken perceel of gebouw overeenstemming wordt bereikt omtrent het gebruik van diens perceel of gebouw ten behoeve van de versterkingsmaatregelen. In het geval geen overeenstemming kan worden bereikt, is het niet wenselijk dat de versterkingsmaatregelen niet genomen kunnen worden. In die gevallen kan het college burgemeester en wethouders de betrokken eigenaar verplichten om de maatregelen en het effect daarvan op zijn perceel of gebouw te gedogen. De eigenaar die die maatregelen moet gedogen heeft dan mogelijk recht op schadevergoeding. Deze verplichting kan alleen worden opgelegd voor de maatregelen die op basis van het normbesluit als noodzakelijk voor de versterking zijn aangemerkt en voor zover er geen alternatieve maatregelen mogelijk zijn die voor de eigenaar minder belastend zijn.

Artikel 13o Samenloop schade en versterken

PM.

Artikel 13p Uitvoering versterkingsbesluit

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt zorg voor de uitvoering van de maatregelen die zijn opgenomen in het versterkingsbesluit. Deze taak zal in mandaat worden uitgevoerd door de uitvoeringsorganisatie. Hierdoor wordt de burger ontzorgd. De uitvoering wordt in nauw overleg met de eigenaar en de bewoner, alsmede met de aannemer en de gemeente gedaan.

Het kan wenselijk zijn over de uitvoering nadere regels te stellen. Te denken valt hierbij aan de wijze waarop de kosten van de maatregelen worden vergoed. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden, zoals een bouwdepot.

Onderdeel C

In het wetsvoorstel voor de Tijdelijke wet Groningen wordt aan de exploitant van het Groningenveld en de gasopslag Norg een heffing opgelegd voor de kosten van de afhandeling van de schade. Met dit onderdeel wordt hier een onderdeel aan toegevoegd dat regelt dat deze heffing ook betrekking heeft op de kosten die worden gemaakt om gebouwen te laten voldoen aan de veiligheidsnorm of, in geval van gebouwen met monumentale of karakteristieke waarde, de veiligheid van deze gebouwen te verbeteren.

Onderdeel D

De Nationaal Coördinator Groningen heeft 1588 gebouwen aangewezen waarvoor versterking direct aan moest vangen. Dit betreft gebouwen in de gemeenten Appingendam, Delfzijl, Groningen en Midden-Groningen. Daarover zijn op 11 maart 2019 bestuurlijke afspraken gemaakt in het Convenant Batch 1588. Middels een specifieke uitkering zijn de voorbereidende werkzaamheden voor deze batch 1588 reeds in 2019 gefinancierd (Stcrt. 2019, 34667). Dit betrof een eenmalige uitkering voor de opstartkosten van deze grote operatie.

Ook voor de hierop volgende werkzaamheden zullen de gemeenten een specifieke uitkering ontvangen. Deze uitkering wordt jaarlijks verstrekt. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de hoogte en verdeling van de uitkering en nadere voorwaarden die aan de uitkering verbonden zijn.

Onderdeel E

Op besluiten die betrekking hebben op de versterkingsoperatie, waaronder het in dit wetsvoorstel voorgestelde normbesluit en versterkingsbesluit, is Afdeling 2 van Hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet (Chw) van toepassing ingevolge bijlage I, categorie 13.1, van die wet. De voor het versterkingsbesluit relevante bepalingen uit die afdeling worden opgenomen in de Tijdelijke wet Groningen.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zal in eerste en enige instantie uitspraak doen over beroepen tegen normbesluiten en versterkingsbesluiten, alsmede besluiten tot het niet versterken, bedoeld in artikel 13k, eerste lid. Ingevolge dit artikel wordt het beroep behandeld met toepassing van afdeling 8.2.3 van de Awb. Dat houdt in dat de Afdeling bestuursrechtspraak de verschillende termijnen die van toepassing zijn op beroepszaken kan verkorten. Voorts geldt dat zogenoemde pro-forma beroepen niet zijn toegelaten; het beroepschrift moet op straffe van niet ontvankelijkheid de gronden van het beroep tegen het versterkingsbesluit bevatten. Tot slot geldt voor het beroep dat de Afdeling bestuursrechtspraak binnen zes maanden uitspraak doet.

Een zogenoemd pro forma-beroep tegen een versterkingsbesluit, normbesluit of besluit tot het niet versterken is niet toegelaten. In het verlengde daarvan is het evenmin toegestaan om na afloop van de beroepstermijn nog nieuwe gronden aan te voeren. Het beroep tegen het versterkingsbesluit moet direct volledig worden ingediend (vierde lid).

Onderdeel F

De vaststelling van de risicoprofielen en de capaciteit door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn voorbereidende handelingen voor het vaststellen van de gemeentelijke programma's van aanpak. Daarom worden deze vaststellingen uitgezonderd van bezwaar en beroep. Het programma van aanpak is gericht tot de verschillende overheidsinstanties die betrokken zijn bij de versterkingsoperatie. Het is niet gericht tot de eigenaren of andere belanghebbenden van gebouwen die mogelijk voor versterking in aanmerking komen en is evenmin gericht op rechtsgevolg. Omdat het als gezegd niet is gericht op rechtsgevolg en om discussies over die vatbaarheid te voorkomen – dergelijke discussies dragen niet bij aan de gewenste versnelling – wordt expliciet bepaald dat tegen het programma geen beroep bij de bestuursrechter kan worden ingesteld. Voor gebouwen die niet voorkomen in het plan van aanpak kan de eigenaar of bewoner in urgente situaties bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een verzoek indienen om tot het opnemen en versterken van het gebouw (zie artikel 13j, tweede lid).

Tegen een versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13j, eerste lid, van de Tijdelijke wet Groningen en tegen een besluit om niet te versterken als bedoeld in artikel 13k, eerste lid van die wet en een

versterkingsbesluit als bedoeld in artikel 13l van die wet, is beroep in eerste en enige instantie mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak. Het niet openstellen van beroep in twee instanties draagt betekenisvol bij aan de gewenste versnelling van de versterkingsoperatie.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de hoofdregel van eerst bezwaar en dan beroep onverkort van toepassing blijft op het versterkingsbesluit en het besluit om niet te versterken.

Onderdeel F

Op voorhand kan niet worden voorzien welke belemmeringen wet- en regelgeving mogelijk opwerpen voor de versterkingsoperatie. Om in geval er belemmeringen opduiken die belemmeringen eenvoudig(er) te kunnen wegnemen wordt artikel 2.4 van de Chw door de in dit artikel voorgestelde wijzigingen van toepassing op de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen. Dit betekent niet dat er experimenten worden gedaan met betrekking tot de versterking. Indien het experimentenartikel van de Chw wordt toegepast ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen gebeurt dat niet in de vorm van een experiment maar in de vorm van afwijking van wet- en regelgeving. Gelet op de bijzondere opgave die de versterking vormt, is dat gerechtvaardigd. Het van toepassing worden van artikel 2.4 van de Chw op de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen betekent dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat van de in artikel 2.4 van de Chw genoemde wetten wordt afgeweken indien dat bijdraagt aan de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen, dus aan de versterkingsoperatie. Omdat het in die gevallen niet om een experiment gaat dat mogelijk tot nieuw beleid leidt, wordt de verplichting dat toepassing van artikel 2.4 van de Chw bijdraagt aan innovatieve ontwikkelingen buiten toepassing gelaten. De toepassing van het artikel 2.4 van de Chw ten behoeve van de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen mag natuurlijk wel bijdragen aan innovatieve ontwikkelingen maar is geen voorwaarde waar het gaat om de uitvoering van de Tijdelijke wet Groningen. In het verlengde daarvan zijn de verplichtingen om in de algemene maatregel van bestuur de afwijking te beperken tot de duur van het experiment en vast te leggen hoe wordt vastgesteld dat aan het doel van experiment is voldaan buiten toepassing gelaten.

In dit wetsvoorstel zijn bepalingen opgenomen die tot doel hebben eventuele bestuursrechtelijke procedures met betrekking tot het versterkingsbesluit sneller te laten verlopen. Categorie 13.1 van bijlage I bij de Chw beoogt datzelfde. Om onduidelijkheden te voorkomen, wordt voorgesteld categorie 13.1 te schrappen.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,